

INDI - Indikaattoreista ilmiöihin

Hyvinvointi- ja turvallisuustiedolla johtaminen Lapissa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN LIITTO

INDI-hanke

Toteutusaika 9/2023 – 6/2025

Toteuttajat Lapin AMK ja Lapin yliopisto

Rahoitus EAKR, rahoittaja Lapin liitto.
Kokonaisbudjetti 361 844 EUR, josta EU- ja valtion rahoitusta 289 475 EUR.

Hankkeen **kehittämistavoitteena** on edistää digitalisaation mahdollisuuksia lappilaisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisessä ja organisaatorajat ylittävässä verkostoyhteistyössä.

Hankkeessa tuotetaan **demoversio digitaalisesta työkalusta**, jonka avulla voidaan edistää ilmiöpohjaisuutta, ennakointia ja laadullista tietopohjaa lappilaisessa hyvinvointi ja turvallisuus – tiedolla johtamisessa. Demoa kehitetään ja testataan sekä tuottajien että loppukäyttäjien kanssa.

www.indikaattoreistailmioihin.fi/

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN LIITTO

Aikataulu

1. Taustakartoitus: kysely, haastattelut, raportti

9KK: 9/2023 – 5/2024

2. Digitaalisen työkalun demo

9KK: 9/2023 – 5/2024

2.1 Kartoitetaan mahdolliset digitaaliset vaihtoehdot demoa varten: olemassa olevat digiratkaisut, tekoäly, globaalit ennakointialustat

2.2 Toteutetaan demo laadullisen ja ilmiöpohjaisen tiedon keräämiseksi, jakamiseksi ja analysoimiseksi yhteistyökumppanien ja loppukäyttäjien kanssa

10KK: 5/2024 - 4/2025

2.3 Demon testaus sekä jatkuvuuden, pysyvyyden ja ylläpidon selvittäminen

6KK: 1/2025 – 6/2025

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN LIITTO

Hankkeen vaikuttavuus

Toimenpiteisiin osallistuneet henkilöt:

- 270 henkilöä

Toimenpiteisiin osallistuneet organisaatiot

- **Kunnat:**

Enontekiö, Inari, Kemi, Kemijärvi, Kittilä, Muonio, Pelkosenniemi, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Sodankylä, Tervola, Tornio, Ylitornio

- **Hyvinvointialue:** Lapha

- **Järjestöt:** Lapin ensi- ja turvakoti ry., Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys, Lapin liikunta ry., Lappilaiset kylät ry., Mannerheimin lastensuojeluliitto ry., Mieli Rovaniemen seudun mielenterveys ry. (Neuvokas), Setlementti Toivola
- **Yritykset:** Kauppakeskus Rajalla/Varma Oy, Kotihoito Ulpukka Oy, Kotokunta, Lapsec Oy, Seniortek Oy, Työnohjaus- ja hyvinvointipalvelut Polku
- **Seurakunnat:** Enontekiö, Utsjoki
- **Viranomaiset:** poliisi, Rise

Hankkeen vaikuttavuus

Muuta vaikuttavuutta:

- Kandidutkielma.
- AMK opinnäytetyö.
- MIELI Rovaniemen seudun mielenterveys ry. / Neuvokas, toteuttanut Forms-pohjaisen "työkalun" havaintotiedon keruuseen henkilöstön käyttöön.
- Esittely Valtakunnallinen Turvavllisuustapahtumassa 5/2024, Rovaniemi
- Puheenvuoro Pelastusopiston tutkimuspäivillä 6/2024, Kuopio.
- Smart Cities in Smart Regions 2024 Conference 10/2024, Lahti.
- Hyvinvointi- ja turvallisuustiedon jakaminen ja johtaminen kehittämisen kohteena, yo hyvinvointijohtamisen opinnot.
- Blogikirjoitus Sisäministeriö/Tuovi *"Verkostoyhteistyöstä voimaa Lapin arjen turvallisuuteen"*.
- Yhteiskirjoittamisen teema-artikkeli Lumen-lehti: *"Hyvinvointi- ja turvallisuusilmiöt vaativat monitoimijaisia ratkaisuja"*.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN LIITTO

INDI-sovellus

- Demo indi-5ff24.web.app
- QR-koodi

Tervetuloa!
INDI Sovellukseen

Työkalun tavoite
Voimme välittää havaintopohjaista (ilmiöpohjaista) hyvinvointi- ja turvallisuustietoa eri toimijoiden välillä helposti. Entistä parempi tiedon hyödyntäminen on tarpeen, jotta vähenevillä resursseilla saamme tehtyä parempia päätöksiä.

Havaintoja voi tehdä
Mistä tahansa pienestä tai isosta asiasta, jonka kokee tai tuntee merkitykselliseksi itselle tai toiselle.
Huom. Paikannus ei ole tarkka, noin 10 km, jotta henkilötietosuojaa ei rikota.

Havaintoja kerätään
Jotta saadaan tietoon ilmiöitä lähes reaaliajassa ja niihin voidaan reagoida aikaisessa vaiheessa. Jotta voimme hyödyntää työkalusta saatavaa tietoa johtamisen tueksi.

[Lisätietoja](#)

[Palveluun](#)

[Tietojen poistopyyntö](#)

[Koordinaattori](#)

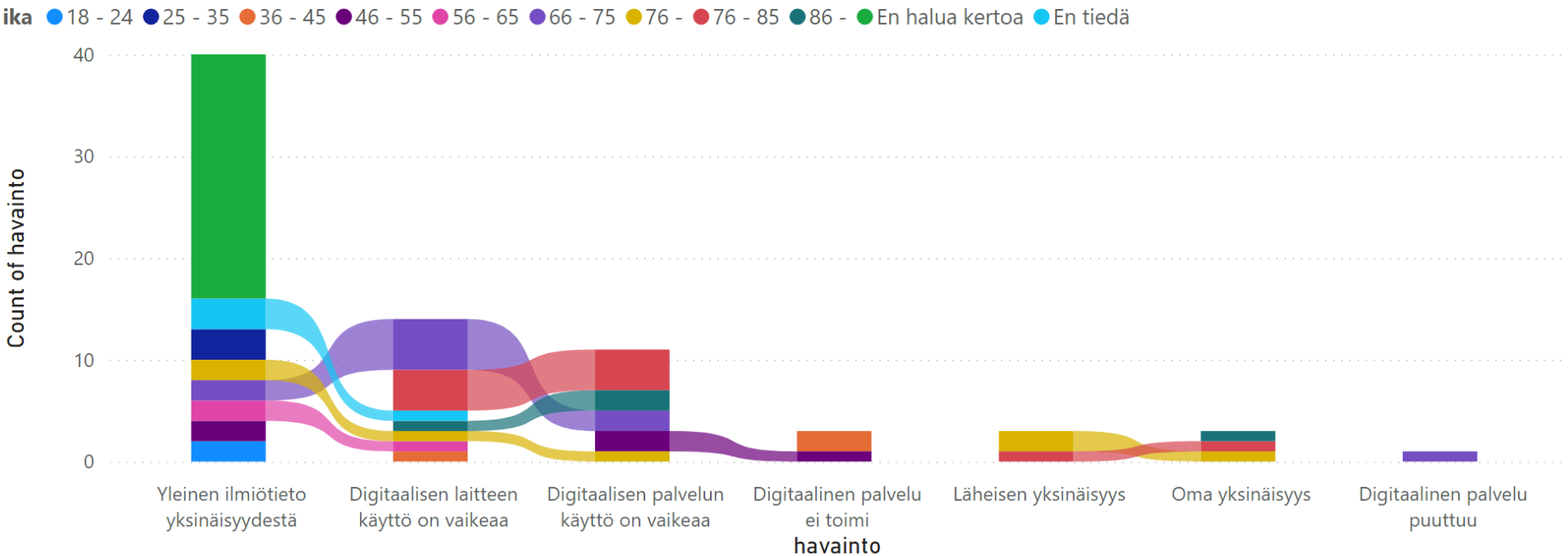

Ilmiön demografia

Havainnot voi esittää iän ja sukupuolen mukaan.

ika	sukupuoli	Lkm
25 - 35	Nainen	3
36 - 45	Nainen	1
46 - 55	Nainen	4
56 - 65	Nainen	1
66 - 75	Nainen	4
76 -	Nainen	5
76 - 85	Nainen	7
86 -	Nainen	3
En halua kertoa	Nainen	1
En tiedä	Nainen	2
66 - 75	Muu	1
18 - 24	Mies	2
Total		75

Count of havainto by havainto and ika

havainto	lisätieto
Digitaalisen laitteen käyttö on vaikeaa	
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	
Digitaalisen laitteen käyttö on vaikeaa	-
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	18-vuotta täyttäneiden lukiolaisten / 2. asteen opiskelijoiden yksinäisyyteen on vaikea tarttua, esim. Rovaniemi. Jäävät isoissa lukiossa helposti sellaiseen tilanteeseen, että käy mutta eivät puhu koulussa kenellekkään, eivätkä tapaa ketään koulun ulkopuolella.
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	Ahdistuu monista eri asioista eikä siksi voi olla suuressa joukossa tai ryhmässä. Suljetussa ryhmässä kylläkin, mutta esimerkiksi ravintolaanmeno voi olla haastavaa tai esim. liik
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	Aikuisena uusien ystävien löytäminen on vaikeaa. Erityisesti jos ei ole harrastuksia tai harrastua on sellainen jota tehdään itsekseen kotona, esim käsityöt, lukeminen
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	Ainoa julkinen kyyti on koulukyyti. Muuttui bussista taksiksi, eikä siihen mahdu enää ikäihmisiä, aiemmin oli mahdollista mennä myös koulukyydeillä - lisää kotiin jäämistä
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	dfasdfasdfasdf, sfsdf
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	Ei ole ketään kenen kanssa jutella
Digitaalisen laitteen käyttö on vaikeaa	Ei ole tunnuksia
Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä	Eka testi teksti

Ilmiön paikkariippuvaisuus

Havainto paikassa

havainto

- Yleinen ilmiötieto yksinäisyydestä
- Oma yksinäisyys
- Läheisen yksinäisyys
- Digitaalisen palvelun käyttö on vaikeaa
- Digitaalisen laitteen käyttö on vaikeaa
- Digitaalinen palvelu puuttuu
- Digitaalinen palvelu ei toimi

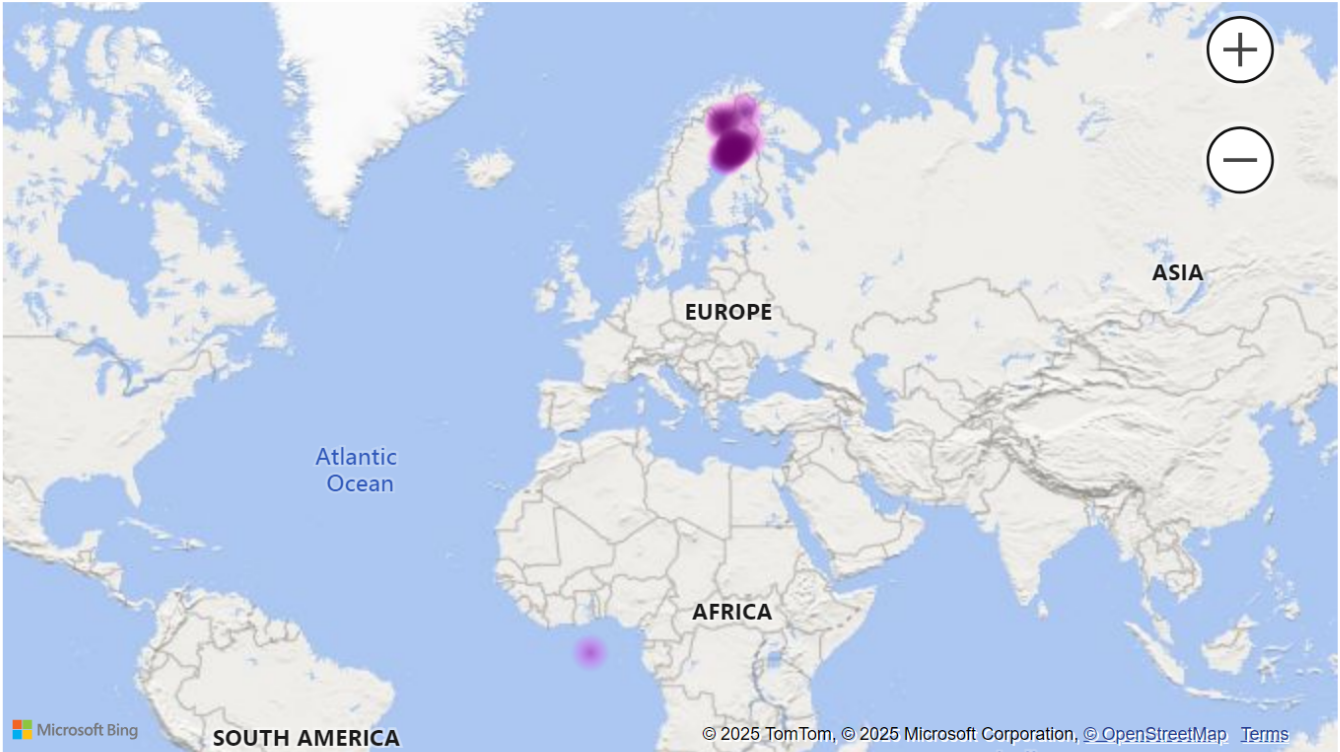
otsikko

- Yksinäisyys ikäihmisenä
- Yksinäisyys Enontekiö, Muonio, Inari, Kittilä
- Mustasukkaisuus, Hyvinvointiähetteen saajat
- Oravanpyörä
- Yksinäisiä, leskeksi jääneitä miehiä
- Yksin asuvan yksinäisyys
- Testi: wifi:n käyttöönotto
- Verkkopankin käyttö haastavaa

lisätieto

- Yli 90-vuotias, asuu yksin, puoliso kuollut jo kauan sitten. Lapsenlapset asuvat lähes kaikki toisilla paikkakunnilla, yksi lapsista käy säännöllisesti, mutta l
- Yleisin syy mihin lähete on kirjattu on yksinäisyys muiden syiden ohella. Kerhot, kohtaamispaikat ovat vähäisiä kuntakeskuksissa. Niihin kulkeminen on kotona on vähän.
- Yksinäisyyttä voi lisätä jos on mustasukkaisuutta, toinen ei anna ylläpitää ihmissuhteita, Ystävän ja ihmissuhteen tarve on kova, kaivataan rinnalle ihmist päästää irti.
- Yksinäisyys elämän varrelta kertynyt ja samalla vähävaraisuus - on totuttu tekemään patkätöitä, talous epävarmaa, elämän rytmi katkailevaa ja epävarm Masennus, luovuttaminen lisäävät sitä, että pienetkin asiat voivat tuntua haastavilta ottaa osaa, esim. leipäjonoon ilmoittautuinen voi olla ylitsepääsem tai valmiista yhteydenottokanavasta
- Yksinäisille, leskeksi jääneille miehille voisi järjestää yhteistä toimintaa ja kohtaamisen mahdollisuuksia.
- Yksin asuva hlö hakeutui vapaaehtoistoimintaan, kokee olonsa ykdinäiseksi. Kaipaa tekemistä ja toisten ih.isten kohtaamista
- Windows -koneen liittäminen Neuvokkaan langattomaan verkkoon. Vaatisi kuvallisen oppaan ;)
- Verkkopankkiin kirjautuminen ongelmallista, ei ymmärtänyt mikä numerosarja tulisi laittaa mihinkin. Nordea.

coordinate_latitude and coordinate_longitude

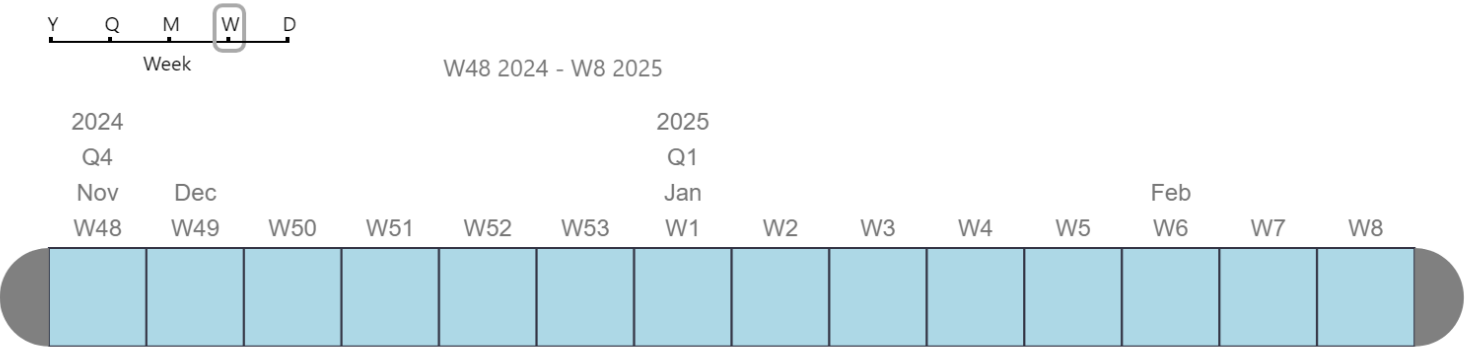

Ilmiöiden kehittyminen ajan mittaan

- Valitse aikajanalta havaintojen keruun aikaväli.
- Kaavio esittää havaintojen määrän valitulla aikajaksolla.
- Havainnot voi esittää vaikkapa ikäryhmän mukaan.

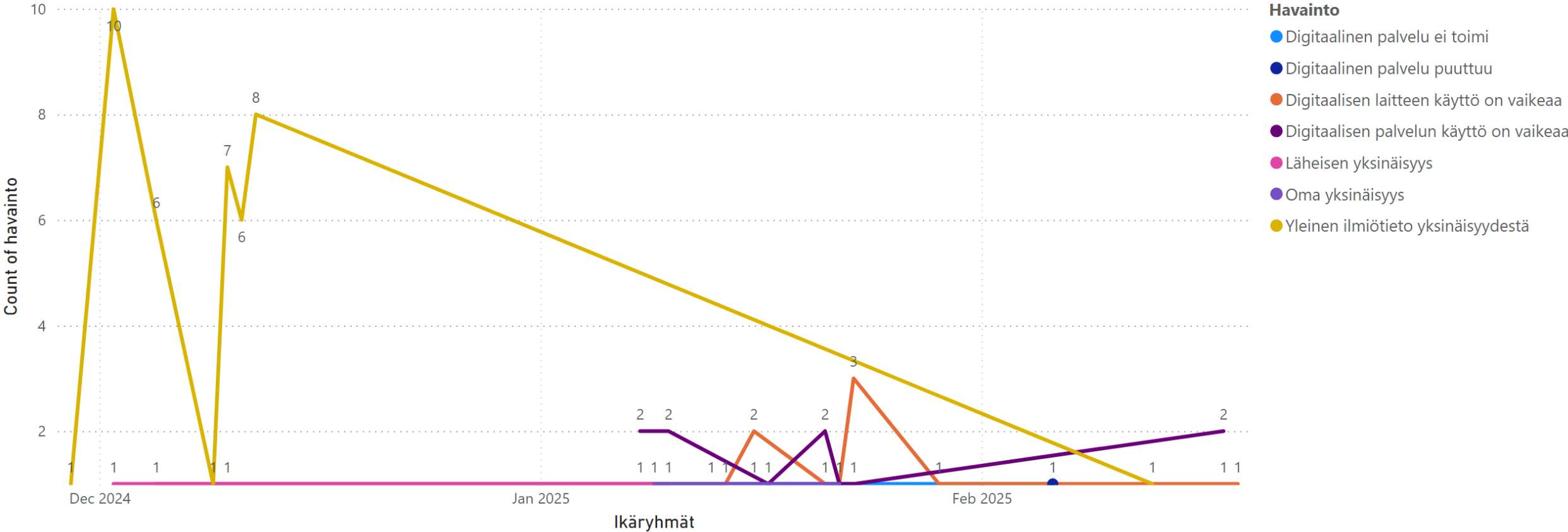
Havaintojen aikaväli

ikä

- En tiedä
- En halua kertoa
- 86 -
- 76 - 85
- 76 -
- 66 - 75
- 56 - 65
- 46 - 55
- 36 - 45
- 25 - 35
- 18 - 24

Havaintojen määrä ikäryhmittäin annetulla aikavälillä

Työkalun tuottaman tiedon hyödyntämisen edellytyksiä ja mahdollisuuksia

- Kytkös kuntien hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan.
- Kytkös hyvinvointialueen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan.
- Nopea reagointimahdollisuus esiin nousevan ilmiön ”taltuttamiseen”.
- Toimintojen uudelleen resursoinnin mahdollisuus tietoperustaisuuden avulla.
- Eri toimijoilla mahdollisuus hyödyntää tietoa talousarvion laatimisessa ja toisaalta toiminnan vaikuttavuuden arvioinnissa.
- Lapin AMK:lla ja yliopistolla tulisi olla mahdollisuus tiedon tutkimukselliseen hyödyntämiseen, mikä hyödyttäisi myös tiedon omistajaa ja käyttäjäorganisaatioita.

Tuotantosovelluksen kehittämiseen sitoutuneet (tuleva tutkimus- & / kehittämishanke):

Kehittämiseen **sitoutuneet** toimijat:

- Lapin AMK
- Lapin yliopisto
- Lapin hyvinvointialue

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN LIITTO

Tuotantosovelluksen kehittämiseen osallistuminen:

Kehittämiseen osallistumista **harkitsevat** toimijat

- Järjestöt / järjestökeskukset
- Kunnat
- Lapin Turvallisuusverkosto
- Vastaanottokeskus Kotokunta (kieliversioiden tuottaminen)
- Seniortek Oy
- Seurakunnat
- SPR Lapin piiri
- Vapaa-ajan ja kulttuurin alojen toimijat

Kehittämiseen **mukaan toivottavia toimijoita:**

- Lapin liitto
- Yritykset
- Pienten paikallisten toimijoiden osallistuminen tärkeää

**Euroopan unionin
osarahoittama**

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN LIITTO

Tuotantosovelluksessa huomioitavia toiminnallisia seikkoja:

- **KytKentä muuhun tietovarantoon:** Olisiko työkaluun mahdollista linkittää esim. kuntatilastoja? Esim. Lapin luotsi voisi olla hyödyllistä kytkeä sovelluksen yhteyteen.

→ Entä jos INDI olisikin sateenvarjotyökalu? Käyttäjien skaala laajenisi, ja amk/yo osaamista voisi hyödyntää tiedon muokkaamisessa.

Tiedon omistajuuden kysymys ja käyttötarkoitus olisi kuitenkin ensin ratkaistava selkeästi.

- **Vastuuttaminen organisaatioissa ja niiden välillä:** Edellyttää organisaatioiden sitoutumista ja henkilövastuuttamista, asiantuntijoiden tiedon kirjaamisen käytänteiden ja monitoimijaisten ryhmien tietotoiminnan kehittämistä.

→ Kenelle tulee häly, kun jokin mittari näyttää punaista? Kuka määrittää hälytysrajat?

→ Miten nouseviin, reagoitaviin ilmiöihin tartutaan - vuorovaikutus on jatkossakin tärkeää!

Kiitos!

www.indikaattoreistailmioihin.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN LIITTO